

DE ONDERWIJSVISITATIE
VERKORTE PROCEDURE
Wijsbegeerte

Een evaluatie van de kwaliteit van de Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte
aan de Universiteit Gent

www.vluhr.be Brussel - januari 2017

vluhr

DEEL I ALGEMEEN DEEL	5
De onderwijsvisitatie – verkorte procedure	
Wijsbegeerte – Universiteit Gent	7
DEEL II OPLEIDINGSRAPPORT	11
BIJLAGEN	19
Bijlage 1 Personalialia van de leden van de visitatiecommissie	20
Bijlage 2 Bezoekschema	22

DEEL 1

Algemeen deel

DE ONDERWIJSVISITATIE VERKORTE PROCEDURE

Wijsbegeerte

1 Inleiding

In het voorjaar van 2013 heeft de visitatiecommissie Wijsbegeerte in opdracht van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR), de academisch gerichte bachelor en masteropleidingen Wijsbegeerte gevisiteerd. Dit initiatief kaderde in de werkzaamheden van de VLUHR op het vlak van de externe kwaliteitszorg, waarmee de Vlaamse universiteiten en hogescholen gevolg geven aan de decretale verplichtingen terzake.

De bevindingen, conclusies en aanbevelingen van de visitatiecommissie werden vastgelegd in het visitatierapport “Wijsbegeerte – Een evaluatie van de kwaliteit van de academische opleidingen Wijsbegeerte aan de Vlaamse universiteiten”, dat werd gepubliceerd op 14 april 2014.

De betrokken opleidingen hebben vervolgens een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De opleiding Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte van de Universiteit Gent kreeg van de NVAO een accreditatie met beperkte geldigheidsduur. De accreditatie werd toegekend voor een periode van drie jaar, d.w.z. tot 1 oktober 2017.

2 Verkorte procedure

De decreetgever voorziet dat de accreditatie van een opleiding met een beperkte geldigheidsduur plaatsvindt via een verkorte procedure. Een nieuwe externe beoordeling (m.i.v. een gepubliceerd rapport) moet worden uitgevoerd. Op basis daarvan neemt de NVAO een besluit dat zij publiceert in een accreditatierapport.

Onderhavig rapport bevat de resultaten van de externe beoordeling van de Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte aan de Universiteit Gent. De beoordeling werd uitgevoerd door een visitatiecommissie, samengesteld uit onafhankelijke experts (cfr. infra) en gecoördineerd door de VLUHR. De beoordeling van de opleiding heeft, zoals decretaal bepaald, alleen betrekking op die generieke kwaliteitswaarborgen die als onvoldoende werden beoordeeld, in casu generieke kwaliteitswaarborg 2 – onderwijsleeromgeving.

3 De visitatiecommissie

3.1 Samenstelling

De visitatiecommissie die deze 'verkorte' visitatie uitvoerde, bestond uit leden met vakdeskundige, beleids-, onderwijskundige, internationale en auditexpertise. De commissie bestond uit 4 commissieleden waaronder één commissielid uit de oorspronkelijke visitatiecommissie. De commissie voor de verkorte procedure werd op 1 april 2016 door de VLUHR ingesteld, na positief advies van de NVAO, d.d. 21 maart 2016.

De commissie was als volgt samengesteld:

- Voorzitter
 - **Prof. dr. Frans Jacobs**, emeritus professor moraalfilosofie, Universiteit van Amsterdam
- Domeindeskundig lid
 - **Prof. dr. Han van Ruler**, buitengewoon hoogleraar in de geschiedenis van de filosofie, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Onderwijskundig lid
 - **Dr. Guido Cuyvers**, gepensioneerd departementshoofd Sociaal Werk, Katholieke Hogeschool Kempen
- Student-lid
 - **Mevr. Marie Vanwingh**, Master of Arts in de Wijsbegeerte, KU Leuven

Marleen Bronders, coördinator Kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de VLUHR, trad op als projectbegeleider en secretaris.

Voor korte curricula vitae van de commissieleden wordt verwezen naar bijlage 1.

4 Werkwijze

Ter voorbereiding van de verkorte visitatie heeft de betrokken opleiding een zelfevaluatie-rapport opgesteld waarin de opnieuw te beoordelen generieke kwaliteitswaarborg werd besproken. Het zelfevaluatie-rapport werd op 1 juli 2016 aan de Cel Kwaliteitszorg van de VLUHR overgemaakt, die het op haar beurt aan de commissieleden bezorgde. De visitatiecommissie kreeg aldus de gelegenheid deze informatie zorgvuldig te bestuderen en het bezoek grondig voor te bereiden.

Het bezoek van de visitatiecommissie vond plaats op 10 november 2016. Tijdens het bezoek heeft de visitatiecommissie gesprekken gevoerd met de opleidingsverantwoordelijken, docenten, studenten en afgestudeerden. Het bezoekschema is toegevoegd als bijlage 2.

Als laatste stap in het proces heeft de commissie, conform het visitatieprotocol "Handleiding voor de externe kwaliteitszorg in het Vlaamse hoger onderwijs, Brussel, augustus 2015", haar bevindingen en conclusies omtrent de te beoordelen generieke kwaliteitswaarborg in voorliggend rapport vastgelegd. De opleiding werd hierbij in de gelegenheid gesteld om op het concept van het rapport te reageren.

DEEL 2

Bachelor of Arts
in de Wijsbegeerte –
Universiteit Gent

UNIVERSITEIT GENT

Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte

INLEIDING

De opleiding Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte wordt georganiseerd aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Het meest concrete niveau waarop de opleiding vorm wordt gegeven, is dat van de opleidingscommissie (OC). Op dit niveau worden de doelstellingen van de opleiding, de vormgeving van het programma en de praktische uitwerking van de inhoud van het onderwijs bepaald. Voor de opleidingen wijsbegeerte en moraalwetenschappen is er een gedeelde OC. Zowel de leden van het ZAP, het AAP, OAP en ATP die bij het onderwijs zijn betrokken als een vertegenwoordiging van de studenten maken hier deel van uit. Sinds kort maken ook een facultaire trajectbegeleider en een aantal externe leden deel uit van de opleidingscommissie. Verder maken de lesgevers van alle wijsgerige stamvakken uit de opleiding deel uit van de vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap. De vakgroep is het laagste organisatorische niveau waarop het personeelsbeleid aan de Universiteit Gent georganiseerd wordt.

Naast de vakgroep en de opleidingscommissie zijn er op het niveau van de opleiding nog twee relevante commissies, met name de examencommissie en de toetscommissie. De examencommissie, samengesteld uit de docenten van de vakken in de opleiding, staat in voor de deliberaties en kan bij betwistingen worden geconsulteerd. De toetscommissie staat in voor het beleid en de kwaliteitscontrole van de opleiding op het vlak van de toetsing.

De bacheloropleiding Wijsbegeerte kent een omvang van 180 studiepunten, gespreid over drie opleidingsfases.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 2 - ONDERWIJSLEEROMGEVING

De commissie beoordeelt de onderwijsleeromgeving van de bachelor of Arts in de Wijsbegeerte als voldoende.

Beoordeling 2013 – GKW 2

In het vorige visitatierapport kende de visitatiecommissie de Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte een onvoldoende toe voor de generieke kwaliteitswaarborg 2 'Onderwijsproces'. De commissie erkende dat er, zeker op het niveau van individuele vakken, positieve aspecten in de bachelor waren, maar signaleerde ook een hele reeks negatieve punten, zoals een gebrekkige interne samenhang van het programma, overlappingsen, de afwezigheid van een historisch synthesevak, de zwakke link tussen theorie en praktijk, de afwezigheid van een bachelorproef, en meer algemeen de gebrekkige opvolging van klachten van studenten. De commissie trof een kwaliteitscultuur en pedagogisch klimaat aan dat zij als zwak omschreef, vond het gebrek aan zelfcorrigerend vermogen in de opleiding een fundamentele lacune, en oordeelde dat dit de remediëring van de geconstateerde knelpunten en potentiële problemen in de toekomst in de weg stond. De commissie maande de opleiding aan om het onderwijskundig-leidinggevend vermogen veel meer daadkracht te geven.

Beoordeling hervisitatatie

De commissie constateert dat de vorige visitatie heeft geleid tot een ware **cultuuromslag** binnen de opleiding. De oordelen van de vorige visitatiecommissie hebben de opleiding als het ware wakker geschud en resulteren in een engagement van alle betrokkenen. Of zoals een van de docenten het verwoordde: "de visitatie heeft als fundamenteel effect gehad dat we meer met elkaar zijn beginnen spreken en bereid zijn geweest om te luisteren naar de kritieken." Uit de gesprekken, de verslagen en andere relevante informatie op het elektronisch leerplatform Minerva wordt duidelijk dat de Opleidingscommissie (OC), met een voorzitter die de regie in handen neemt, hierbij een sturende rol speelt. Binnen de OC is een dynamiek op gang gekomen en heerst, zo vernam de commissie, een open klimaat. Ook studenten worden betrokken en geven aan dat zij zich gehoord voelen. Kortom: onderwijs staat op de agenda en is een gemeenschappelijk project geworden waarbij individueel en gezamenlijk serieus wordt nagedacht over kwaliteit en kwaliteitsverbetering.

De visitatiecommissie stelt verder vast dat de opleiding ernstig werk heeft gemaakt van de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie. Bijna alle in het (goedgekeurde) **herstelplan** uit 2013 genoemde maatregelen zijn uitgevoerd. De dynamiek gaat tot plezier van de visitatiecommissie daarenboven verder dan enkel de uitvoering van het herstelplan. In het zelfevaluatierapport, bevestigd in de gesprekken, wordt op een zinvolle manier invulling gegeven aan een toekomstperspectief dat rekening houdt met de doorgevoerde veranderingen.

De door de vorige commissie aangehaalde problemen in verband met de **samenhang van het programma** werden aangepakt. Zo heeft de opleiding, naast de indeling in vijf modules die reeds eerder bestond, een aantal **leerlijnen** geïdentificeerd om de reële opbouw van het programma beter weer te geven. Elke leerlijn staat in voor het realiseren van een bepaalde groep leerresultaten van de opleiding. Bijna alle vakken komen in meer dan één leerlijn voor, waardoor de competenties uit de verschillende leerlijnen op een geïntegreerde manier aan bod kunnen komen. De leerlijnen geven ook structuur aan de manier waarop het overleg tussen docenten wordt georganiseerd. In dit overleg per leerlijn hebben de voorzitter van de OC en de voorzitter van de toetscommissie een sturende rol. De opleiding heeft met deze nieuwe dimensie in het programma een werkbaar instrument in handen om de samenhang te controleren en beheren. Met de ECTS-fiches die sinds

de vorige visitatie centraal worden gemonitord door de voorzitter van de OC en de voorzitter van de toetscommissie, heeft de opleiding daarenboven een bijkomend instrument om overlap en/of lacunes in het programma te detecteren en erover te overleggen. Het proces is nog gaande – een volgende stap is het maken van de koppeling tussen de leerlijn en de competenties – en de opleiding heeft nog werk met betrekking tot de 'profilering' van de leerlijnen om studenten en docenten meer vertrouwd te maken met het concept, maar de ontwikkelingen gaan de goede kant op, zo vindt de commissie.

In het programma zijn ook een aantal **structurele aanpassingen** doorgevoerd om de samenhang te bevorderen. De verplicht op te nemen algemene opleidingsonderdelen zijn uitgebreid van 135 naar 150 studiepunten, de vrij te kiezen minor is gereduceerd van 45 tot 30 studiepunten om de verhouding tussen filosofische en niet-filosofische opleidingsonderdelen beter in evenwicht te brengen, een bachelorproef van 5 studiepunten werd ingevoerd en twee nieuwe vakken 'Politieke filosofie' en 'Filosofie van de religie' zijn in het programma opgenomen.

De commissie heeft tot haar plezier geconstateerd dat een leerlijn Geschiedenis van het filosofische denken is ingevoerd, waardoor het bijvoorbeeld mogelijk wordt te begrijpen waarom er bepaalde verschuivingen zijn opgetreden binnen filosofische vraagstukken. In combinatie met het inleidingsvak Historisch overzicht van de wijsbegeerte geeft dat een goede invulling aan de historische component van de wijsbegeerte.

Om tegemoet te komen aan de kritiek van de vorige visitatiecommissie over de **link tussen theorie en praktijk**, voerde de opleiding in het programma een aantal opleidingsonderdelen in waarin studenten de opdracht krijgen om de geziene leerstof te betrekken op actuele problemen. In het opleidingsonderdeel 'Vaardigheden en methodiek III' wordt expliciet geoefend op communicatie met niet-filosofen en het brede publiek. In de opleidingsonderdelen 'Politieke filosofie' en 'Filosofie van de religie' worden maatschappelijk relevante vakinhouden behandeld. Op het vlak van **onderwijs- en leervormen** worden verschillende vormen afgewisseld waarbij gezocht wordt naar innovatieve en maatschappijgerichte leervormen zoals TED-talks en opiniestukken. Sinds de vorige visitatie zijn verder in een aantal vakken studentenpresentaties ingevoerd en nieuwe groepsopdrachten toegevoegd.

De studenten met wie de commissie sprak zijn tevreden over de inhoudelijke samenhang van het programma, vinden het programma in het algemeen evenwichtig en signaleerden geen storende overlappingsen. Deze tevredenheid blijkt ook uit de resultaten van bevestigingen en onderwijsevaluaties die zijn opgenomen in het zelfevaluatie rapport. De studenten missen wel een onderdeel 'Taalfilosofie' in het programma. Verder geven ze aan dat – hoewel sinds de vorige visitatie reeds concrete stappen zijn genomen om de oefening van de mondelinge presentaties te verbeteren – **mondelinge presentaties** nog steeds beperkt in het programma aanwezig zijn. De opleiding is zich hiervan bewust en vertelde de commissie dat dit 'work in progress' is waarvan de bespreking reeds is geagendeerd op de agenda van de OC'. De commissie suggereert te onderzoeken of het mogelijk is de presentatie- en discussietechnieken een aparte plek te geven in programma, bv. in een extra onderdeel 'Filosofie en retoriek'.

De **bachelorproef** die conform het advies van de vorige visitatiecommissie is ingevoerd, vormt het sluitstuk van de bacheloropleiding Wijsbegeerte en is erop gericht essentiële competenties uit de bacheloropleiding te integreren en realiseren. De student werkt onder begeleiding van een promotor die het werk ook quoteert. Uitgebreide informatie over en richtlijnen voor de bachelorproef zijn uitgeschreven in de bachelorproefinfobundel die te vinden is op de vakgroepwebsite en de elektronische leeromgeving Minerva. De commissie heeft tijdens het bezoek een grote steekproef bachelorproeven ingekeken en vindt de werken goed gestructureerd en professioneel.

Studenten zijn erg positief over de bachelorproef, zo blijkt uit zowel de resultaten van een focusgesprek als de getuigenissen van de studenten en recent afgestudeerden tijdens het bezoek van de commissie. Ze vinden de bachelorproef een belangrijke meerwaarde in de opleiding en geven aan zich beter voorbereid te voelen op de masterproef en dit zowel omwille van de vaardigheden die de bachelorproef hen heeft bijgebracht als om inhoudelijke redenen. De studenten zijn in het algemeen tevreden over de begeleiding die uiteraard afhankelijk is van promotor en/of student. Wel vernam de commissie dat de theoretische belasting (5 SP) niet overeenstemt met de reële inzet die veelal hoger ligt, onder meer door het enthousiasme van de studenten. De commissie suggereert hieraan de nodige aandacht te besteden via onder meer studietijdmeting. De commissie constateerde verder dat 50% van de studenten de bachelorproef niet tijdig indient. De redenen daarvan zijn niet altijd gekend bij de opleiding. De commissie vindt de opvolging van het rendement van de bachelorproef een aandachtspunt voor de opleiding.

Ook op het vlak van de **studeerbaarheid** vermeldt het zelfevaluatierapport een aantal concrete wijzigingen die sinds de vorige visitatie in het programma zijn doorgevoerd: vanaf het academiejaar 2016-2017 worden de vakken 'Filosofische vaardigheden en methodiek I' en 'Logica 1' jaarvakken in plaats van semestervakken; het vak 'Geschiedenis van de wijsbegeerte' – waarvan de inhoud reeds eerder werd aangepast om de reële studietijd in overeenstemming te brengen met de theoretische studietijd – wordt verplaatst van het tweede naar het eerste semester. Uit de bevraging van de bachelorstudenten kwamen geen substantiële problemen met betrekking tot de studeerbaarheid naar voor. Ook tijdens het bezoek ontving de commissie geen klachten over de studeerbaarheid van het programma.

De opleiding besteedde ook aandacht aan de aanbevelingen van de vorige commissie omtrent de professionalisering van het ondersteunend **personeel** (assistenten, doctorassistenten, praktijkassistenten, FWO-mandaathouders, projectmedewerkers...). De commissie vernam tevens dat de groep van het ondersteunend personeel werd versterkt met twee onderwijsbegeleiders – een recent geïntroduceerde functie – met een vaste aanstelling van 50% die worden ingezet om begeleiding te bieden bij verschillende vakken.

Wat de commissie verder aangenaam heeft getroffen is dat studenten uitermate lovend zijn over hun docenten en dier **inzet** voor de opleiding. 'Onze docenten zijn erg gemotiveerd en dragen dit over op ons', 'Ze geven op zo een manier les dat je als student wordt uitgedaagd om kritisch na te denken' en 'je ziet aan alles hoe graag zij dit doen', vertellen de studenten aan de commissie.

De opleiding gaf in haar herstelplan aan het reflecteren over en het actualiseren van de identiteit een cruciale en levensnoodzakelijke oefening te vinden. Op basis van reflectie en overleg schreef de opleiding een geactualiseerde **visitatietekst** die de commissie tijdens het bezoek heeft kunnen bekijken. Het valt de commissie op dat de 'nieuwe' tekst minder dan de vorige teksten de uniciteit en profilering van de opleiding weergeeft. Begrippen zoals 'pluralisme' die in de vorige tekst sleutelwoorden waren, zijn niet meer expliciet in de nieuwe tekst opgenomen. Verder kreeg de commissie tijdens de gesprekken zeer diverse antwoorden op haar vraag naar de eigenheid van de opleiding en miste ze een eenduidig verhaal. De commissie suggereert om te bekijken hoe de identiteit van de opleiding scherper kan worden gesteld in de voorliggende nieuwe visitatietekst. De commissie vindt het met name een voordeel voor een opleiding om naar de buitenwereld en haar studenten een duidelijk eigen 'gezicht' te hebben.

Concluderend is de commissie zeer tevreden over de inspanningen die de opleiding sinds de vorige visitatie heeft geleverd. De pijnpunten die door de vorige visitatiecommissie werden vastgesteld, zijn aangepakt en bijna volledig weggewerkt. De docenten engageren zich om de opleiding gezamenlijk te verzorgen en te verbeteren met een OC die een sturende rol heeft en studenten die zeer tevreden zijn over hun opleiding, hun docenten en hun betrokkenheid. De commissie is ervan overtuigd dat de kwaliteit wordt geborgd en kent dan ook de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 2 'onderwijsleeromgeving'.

INTEGRAAL EINDOORDEEL VAN DE COMMISSIE

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau (2013)	V
Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving (2016)	V
Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau (2013)	V

Gegeven de bovenstaande positieve score die bij de herbeoordeling aan generieke kwaliteitswaarborg 2 werd toegekend, en overwegende de positieve scores die aan generieke kwaliteitswaarborg 1 en 3 in het visitatierapport uit 2013 werden toegekend, is het eindoordeel van de Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte van de Universiteit Gent, conform de beslisregels, voldoende.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Personalia van de leden van de visitatiecommissie

Frans Jacobs

Frans Jacobs studeerde Wijsbegeerte aan de KU Leuven. Na werkzaamheden aan de Economische Faculteit in Leuven (filosofie), aan de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius in Anwerpen (ethiek) en aan de Katholieke Leergangen in Tilburg (arbeidsfilosofie) werd hij in 1975 wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit van Amsterdam (ethiek), hetgeen hij tot 1989 is gebleven. In 1985 is hij gepromoveerd op *Ten overstaan van allen. Universalisering in de ethiek*. Tussen 1989 en 1995 is hij hoofddocent rechtsfilosofie geweest aan de Rechtenfaculteit van de Universiteit van Amsterdam, een functie die hij enige jaren heeft gecombineerd met een bijzonder hoogleraarschap in de wijsgerige antropologie en de grondslagen van het humanisme (vanwege de Stichting Sokrates). Tussen 1995 en 2008 was hij hoogleraar wijsgerige ethiek aan de Universiteit van Amsterdam. Vanaf 1997 was hij decaan/afdelingsvoorzitter van de faculteit/afdeling Wijsbegeerte. Sinds december 2008 is hij met emeritaat. Hij is onder meer voorzitter geweest van de Vereniging van Ethici in Nederland en Vlaanderen, voorzitter van het bestuur van de Internationale School voor Wijsbegeerte in Leusden, en redactievoorzitter van het *Algemeen Nederlands Tijdschrift voor Wijsbegeerte*. Tussen 2001 en 2010 is hij lid geweest van de Wetenschappelijke Commissie Wijsbegeerte van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO-V).

Han van Ruler

Han van Ruler studeerde filosofie aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Hij promoveerde in 1995 cum laude aan de Rijksuniversiteit Groningen op het meermaals bekroonde proefschrift *The Crisis of Causality: Voetius and Descartes on God, Nature and Change* (Leiden, 1995). Tussen 1996 en 1999 bekleedde hij een Postdoc-positie aan de KU Leuven, waar hij in het onderwijs als vervanger optrad voor Professor Herman De Dijn, die destijds vice-rector van de universiteit was. Sinds 2000 is hij werkzaam geweest aan de Faculteit Wijsbegeerte van de Erasmus Universiteit Rotterdam, eerst als Postdoc-onderzoeker, later als universitair docent en universitair hoofddocent en sinds 2010 als bijzonder hoogleraar Intellectuele Geschiedenis van Renaissance en Barok. Tezamen met een groep Rotterdamse collega's publiceerde hij *The Dictionary of Dutch Seventeenth and Eighteenth-Century Philosophers* (Bristol, 2003). Daarnaast heeft hij diverse Engels- en Nederlandstalige heruitgaven bezorgd van zeventiende-eeuws filosofisch en natuurwetenschappelijk werk, o.a. de Bibliotheek Descartes van uitgeverij Boom. Sinds 2011 is hij general editor van Brill's *Studies in Intellectual History* en sinds 2014 wetenschappelijk directeur van de Nederlandse Onderzoeksschool Wijsbegeerte OZSW. Han van Ruler is in Rotterdam als docent verbonden aan zowel de Faculteit Wijsbegeerte als het Erasmus University College.

Guido Cuyvers

Guido Cuyvers studeerde Criminologie, Familiale en seksuologische wetenschappen en Filosofie aan de KU Leuven. Hij promoveerde in de criminologie met een onderzoek over de secundaire victimisatie van slachtoffers van misdrijven.. Hij was sinds 1975 verbonden aan de Katholieke Hogeschool Kempen te Geel waar hij zijn loopbaan begon als docent in het departement Sociaal Werk. Later werd hij coördinator Onderwijsontwikkeling van die hogeschool. Zijn onderwijs heeft betrekking op psychologie, psychopathologie, organisatiekunde en kwaliteitszorg. Zijn onderzoek speelt zich voornamelijk af op het terrein van de gerontologie en ouderenzorg met als focus de sociale inclusie van ouder wordende mensen. Als coördinator van dat onderzoeksdomein richtte hij het Vlaams Onderzoeks- en Kenniscentrum Derde Leeftijd (VONK3) op. Momenteel is hij gepensioneerd departementshoofd van het departement Sociaal Werk van de KHKempen. Hij was herhaaldelijk lid, voorzitter of secretaris van visitatiecommissies van Vlior en Vlhora. Hij begeleidde vele non-profit organisaties in hun proces van kwaliteitsontwikkeling. Hij publiceerde boeken en artikels over psychologie, kwaliteitszorg en gerontologie.

Marie Vanwingh

Marie Vanwingh is geboren in Leuven in het jaar 1993. In het academiejaar 2011-2012 vatte ze de opleiding Wijsbegeerte aan, aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (HIW). In die opleiding koos ze voor de minor Nederlandse taal-en letterkunde. Na haar bachelor in de Wijsbegeerte, werkte ze eerst haar master in de taalkunde af, eveneens aan de KU Leuven. Daarop behaalde ze ook nog de master in de Wijsbegeerte. Tijdens haar master vervulde ze de taak van voorzitter van het Facultair Overlegorgaan van het HIW. In die hoedanigheid zat ze in het Faculteitsbestuur, de Faculteitsraad en de Permanente Onderwijscommissie. Dit academiejaar werkt ze haar studies af in de Specifieke Lerarenopleiding Maatschappijwetenschappen en Filosofie.

BIJLAGE 2

Bezoekschema Universiteit Gent

10 november 2016

9:00–10:30	intern overleg + inkijken documenten
10:30–12:00	opleidingsverantwoordelijken
12:00–13:00	intern overleg + lunch
13:00–14:00	studenten en recent afgestudeerde bachelors
14:00–15:00	docenten
15:00–15:30	spreekuur + intern overleg
15:30–16:00	afsluitend gesprek opleidingsverantwoordelijken
16:00–17:00	voorbereiding mondelinge rapportering
17:00	mondeline rapportering